7/2136

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : 16APK0201ARGE-940 1658
KONU : Soru Önergesi

20/5/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.MÜD.'nün 15.03.2004 gün ve A.0.1.GNS.0.10.00.02-4809 sayılı yazısı.
b) 05.04.2004 tarihli ve 674 sayılı yazımız.

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU'nun 7/2136-4848 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

EKLER :
EK-1 Cevap (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:3 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312) 2969316 Fax: (0312) 212 88 67
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

7/2136

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA BAŞOĞLU'NUN 7/2136-4848 ESAS NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

SORU: 6/748 esas sayılı soru önergemize vermiş olduğunuz cevap, devletimizin taş devirlerinden kalan bu tarihi resimlerin varlığına kayıtsız kalmadığının gösterilmesi açısından sevindiricidir. Ancak gönderilmiş olan metinde zaman içerisinde eserlerin maruz kalmakta oldukları tahribatın tespiti hakkında doyurucu bir bilgi gelmemiştir. Başka bir ifadeyle eserlerin sağlamlığının hangi kriterlere dayandırıldığı belirtilmemiştir. Bu denetimlerde hangi kriterler esas alınmaktadır, eserlerin film ve fotoğraflarının çekilmesi ve sonrası denetimlerde tahribatın gözlenmesi gibi uygulamalar var mıdır? Yoksa uygulayacak mısınız?

CEVAP: Adıyaman'da, bulunan Palanlı Mağarasının Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 01.06.1990 tarih ve 583 sayılı kararı ile tescil edilmiştir. Yerleşim merkezi dışında dağlık ve yamaç üzerinde, kayalık içinde yer alan söz konusu mağaranın İlgili Müze Müdürlüğü'nce diğer kurumlardan temin edilen araçlar ile belli aralıklarla kontrolü yapılmaktadır.Yapılan son kontrolde dağ keçisi tasvirlerinin sağlam olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca Palanlı Mağarası'nın Bakanlığımız ile Adıyaman Valiliğince hazırlanan Kültürel ve Turistik Yıllık, Turizm Rehberi ve Broşüründe yer aldığı ancak, anılan mağaranın kültürel ve turistik potansiyelinden daha fazla yaralanılabilmesi için Çelikhan yolundan ayrılan kısımdan başlayarak mağaranın aşağısına kadar uzanan yaklaşık 1km.'lik yolun iyileştirilmesi, yol ile mağara arasındaki kısmın patika yürüme yolu olarak düzenlenmesi ve yönlendirme levhası ile birlikte ziyarete açılması planlanmaktadır.

Söz konusu mağaranın Adıyaman Müze Müdürlüğü'nce yapılan denetimlerinde fotoğraflı tespiti yapılmakta ve bir sonraki denetimde çekilen fotoğraf ile tahribatın gözlenmesi mümkün olmaktadır.

Antalya, Beldibi'nde bulunan Mezolitik Çağa ait geyik ve dağ keçisi tasvirlerinin bulunduğu kaya yüzeyi, doğal şartlardan, insan ve hayvan tahribatından etkilenmemesi için koruma altına alınmıştır. Dış bölümüne ise belli bir mesafeden ikinci bir tel örgüyle koruma zonu yapılmıştır.

Söz konusu kaya resimlerinin bakımlarının sağlanması için Antalya Müze Müdürlüğü uzmanlarınca periyodik kontrolleri yapılmaktadır.

Kaya resimlerini yakından görmek isteyen kişi ve gruplar başvurdukları takdirde tel örgünün içine alınarak yakından incelemeleri sağlanmaktadır.

İnsanların fiziki müdahalelerini önleyecek tedbirlerin alındığı, ayrıca mağara tavanına ait bir bölümünde doğal tahribatı engelleyen, resimlerin yüzeyini koruyan pleksi-glassdan yapılmış koruyucu bir panel yer almaktadır.

Van Müzesi Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan ve Van-Hakkari arasında yer alan Tirişin Yaylasında, Hakkari Cilo Dağlarında, Gevaruk'ta ve Şırnak İli, Beytuşşebap İlçesinin Feraşin Yaylasında Geç Mezolotik ve Neolitik Çağa ait kaya resimlerinin olduğu bilinmektedir. Bunlardan bazı örnekler Van Müzesine getirilerek koruma altına alınmıştır.

Doğal kayalar üzerinde yer alan tasvirlerin bulunduğu alanın askeri güvenlik bölgesinde olması, bölgenin 4000 m. yükseklikte ve karla kaplı bulunması, yılda sadece iki ay gibi kısa bir süre mevsim koşullarının uygun olması nedeniyle Van Müze Müdürlüğünce bu kısa süre içerisinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda, çok sayıda olduğu bilinen kaya resimlerinin büyük çoğunluğunun sağlam olduğu tespit edilmiştir.

Coğrafi koşulları nedeniyle ulaşımları çok zor olan ve halen tehlikeli bölge olarak görülen bu alanlarda Temmuz ve Ağustos aylarında gerekli şartlar oluşursa, sorumlu askeri mercilerden izin ve lojistik destek alınması şartıyla Gevaruk ve diğer alanlarda Mezolitik ve Neolitik çağdan kalan izlerin şu anki durumu hakkında bilgi ve belgeler toplanabilecektir.